

Stamsånger

Du gamla, du fria

(Sång till Norden)

Rickard Dybeck

Svensk folkmelodi

D E7 A
Du gamla, du fria, du fjällhöga Nord,
D E7 A
du tysta, du glädjerika sköna!
D F#m Hm E7 A
Jag hälsar dig, vänaste land uppå jord
D G A7 D
//: din sol, din himmel, dina ängder gröna ://

D E7 A
Du tronar på minnen från fornstora dar
D E7 A
då ärat ditt namn flög över jorden.
D F#m Hm E7 A
Jag vet att du är och du blir vad du var.
D G A7 D
//: Ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden! ://

D E7 A
Jag städs vill dig tjäna mitt älskade land
D E7 A
din trohet till döden vill jag svära.
D F#m Hm E7 A
Din rätt ska jag värna, med håg och med hand,
D G A7 D
//: din fana, högt den bragderika bära. ://

D E7 A
Med Gud skall jag kämpa för hem och för härd,
D E7 A
för Sverige, den kära fosterjorden.
D F#m Hm E7 A
Jag byter dig ej, mot allt i en värld
D G A7 D
//: Nej, jag vill leva, jag vill dö i Norden! ://

När Rickard Dybeck (1811-1877) skrev "Du gamla du fria" 1844 kallade han den *Sång till Norden*. Texten författade han till en gammal folkmelodi från Västmanland, "Så rider jag mig över tolvmilan skog". Det är en melodi som finns i många varianter över hela landet.

Sången publicerades i J N Ahlströms Valda svenska folksånger 1845. Då löd inledningen: Du gamla du friska... vilket Rickard Dybeck några år senare (1858) ändrade till: Du gamla du fria... Sedan 1890-talet har Du gamla du fria fått representera Sverige, men fortfarande saknas det riksdagsbeslut som skulle ge den status som svensk nationalsång.

Kungssången

Carl Wilhelm August

Strandberg

Otto Lindblad 1844

1. Ur svenska hjärtans djup en gång
en samfälld och en enkel sång
som går till kungen fram!
Var honom trofast och hans ätt
gör kronan på hans hjässa lätt
och all din tro till honom sätt
du folk av frejdad stam!

2. Du himlens Herre, med oss var
som förr du med oss varit har
och liva på vår strand
Det gamla lynnets art igen
hos Sveakungen och hans män
och låt din Ande vila än
utöver nordanland!

Kungssången sjungs i regel då kungen närvarar vid olika ceremonier och besök, men ibland även som en ren hyllning till honom. Sången får anses ha getts officiell status då den bland annat sjungs av Riksdagens ledamöter vid Riksmötets öppnande efter att kungen trätt in i Riksdagens kammare.

Kungssången sjungs unisont som inledning till i stort sett alla arrangemang i Sverige, där kungen är hedersgäst. Kungen själv sjunger inte med i sången, då den är en hyllning till honom personligen.

Sverige

Verner von Heidenstam

Wilhelm Stenhammar 1905

Sverige, Sverige, Sverige fosterland
Vår längtans bygd, vårt hem på jorden
Nu spela skällorna där härar lysts av brand
Och dåd blev saga men med hand vid hand
Svär än ditt folk som förr de gamla trohetsorden

Fall julesnö och susa djupa mo
Brinn österstjärna genom junikvällen
Sverige moder blev vår strid vår ro
Du land där våra barn en gång får bo
Och våra fäder sova under kyrkohällen.

Sveriges flagga

Karl Gustav Ossianmånsson
Hugo Alfvén 1916

Flamma stolt mot dunkla skyar
likt en glimt av sommarns sol
över Sveriges skogar, berg och byar
över vattnen av viol
du som sjunger, när du breder
som vår gamla lyckas tolk:
”Solen lyser! Solen lyser!
Ingen vredes åska slog vårt tappra folk!”

Flamma högt, vårt kärleks tecken
värm oss när det blåser kallt
stråla ur de blåa vecken
kärlek mera stark än allt!
Sveriges flagga, Sveriges ära
fornklenod och framtidstolk:
Gud är med oss, Gud är med oss
Han skall bära starkt vårt fria svenska folk.

Mandom, mod och morske män

Rickard Dybeck 1858
Folkmelodi

1. Mandom, mod och morske män
finns i gamla Sverige än,
kraft i arm och mod i barm,
ungdomsvarm i bardalarm.
//: Ögon blå då och då
ler i blomsterdalar där!
Nord, du jordens jättelem,
Nord, du milda hjärtans hem! ://

2. Toner än från forna dar
ljuda där i skog och dal
vilda som en storm på hav,
milda som en tår på grav.
//: Lyssnen då, vänner, på
hemländsk hundraårig sång!
Lyssnen, älsken, lären den,
sjungen, sjung den själva se´n! ://

Ja, vi elsker dette landet
(Norges nationalsang)

Sjornstjerne Sjørnson 1859
Rickard Nordraak 1864

1. Ja, vi elsker dette landet
som det stiger frem
furet, værbitt, over vannet
med de tusen hjem.
Elsker, elsker det och tenker
på vor far og mor
Og den saganat, som senker
drømme på vår jord
Og den saganat, som senker
senker drømme på vår jord

2. Ja, vi elsker dette landet
som det stiger frem
furet, værbitt, over vannet
med de tusen hjem.
Og som fædres kamp har hævet
det af nød til sejr
Også vi, når det blir krævet
for dets fred slår lejr
Også vi, når det blir krævet
for dets fred dets fred slår lejr.

Der er ett yndigt land
(Danmarks nationalsang)

Adam Oelenschläger 1819
Hans Ernst Krøyer

1. Der er ett yndigt land,
det står med brede bøge
Nær salten Østerstrand
Nær salten Østerstrand.
Det bugter sej i bakke, dal
det hedder gamle Danmark
Og det er Frejas sal,
ja, det er Frejas sal.

2. Det land endnu er skønt
Thi blå sig søen bælder.
Og løvet står så grønt
Og løvet står så grønt
Og ædle kvinder, skønne møer
og mænd og raske svende
Beboe de danskes øer,
beboe de danskes øer,

Vårt land
(*Finlands nationalsång*)

Johan Ludvig Runeberg
Fredrik Pacius 1848

Vårt land, vårt land, vårt fosterland
ljud högt, o dyra ord!
Ej lyfts en höjd mot himlens rand
ej sänks en dal, ej sköljs en strand
mer älskad än vår bygd i nord
än våra fäders jord.

Vi älska våra strömmars brus
och våra bäckars språng
den mörka skogens dystra sus
vår stjärnenatt, vårt sommarljus
allt, allt vad här som syn, som sång
vårt hjärta rört en gång.

Din blomning, sluten än i knopp
skall mogna ur sitt tvång.
Se, ur vår kärlek skall gå opp
ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp
och högre klinga skall en gång
vår fosterländska sång.

Bisp Thomas frihetssång

Biskop Thomas i Strängnäs

1439

Josef Jonsson

G
Frihet är det bästa ting
C D Em A D
som sökas kan all världen kring
Em F# H
för den henne rätt kan bära.
Am D G
Vill du vara dig själver huld
E Am
så älska frihet mer än guld
G C D G
ty frihet följer ära!

G
Frihet må liknas vid ett torn
C D Em A D
där väktarn blåser i sitt horn.
Em F# H
Du tage dig väl till vara
Am D G
om du från det tornet går
E Am
och annan det i händer får
G C D G
då faller du tårar strida.

G
Fågeln värjer egen bur
C D Em A D
så göra alla vilda djur
Em F# H
nu märk, vad du bör göra:
Am D G
Gud har dig givit sinn´ och skäl*
E Am
var hellre fri än annans träl
G C D G
så länge du kan dig röra!

G
Ädle svensk, du statt nu fast
C D Em A D
och bättra det som fordom brast!
Em F# H
Du låte dig ej förvända!
Am D G
Våga både hals och hand
E Am
att frälsa dina fäders land!
G C D G
Dig Gud skall tröst väl sända

*skäl=förstånd

Land, du välsignade

Elisabet Björklund
Ragnar Althén 1923

G Em G+
Land, du välsignade, tag min sång!
Em Cm G H7
Gjut din ande i orden!
Am D7 G C
Giv att den ljuder fullkomnad en gång
Am D7 G
sången om landet i Norden.
Em H7 C D7 G
Sången om sjumila skogar och sjö
Am D
slätter som skördar oss bära
Hm D Em C D7 Em A7
Midnattssol och midvintersnö
G Am D7 G
Sverige till ära, Sverige!

G Em G+
Land, du välsignade, tag mitt verk!
Em Cm G H7
Dig min strävan jag vige!
Am D7 G C
Signa min tanke och armen stärk
Am D7 G
främst bland de främsta jag stige.
Em H7 C D7 G
Att när min bana jag ändat har
Am D
sjunkit till skuggorna neder
Hm D Em C D7 Em A7
stolt man må minnas att svensk jag var
G Am D7 G
Sverige till heder, Sverige!

Sjung svenska folk, under redaktion av Alice Tegnér, gavs ut i en första upplaga 1906. Den kostade då 35 öre i inbunden form.

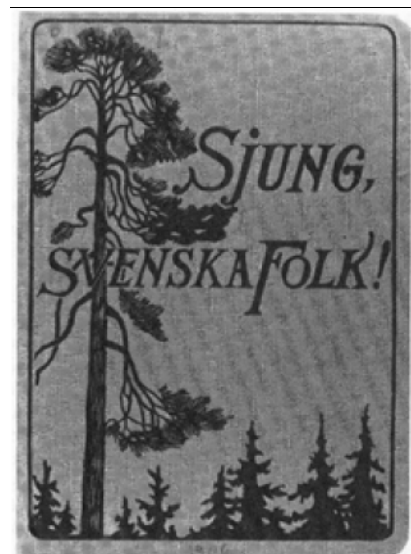
Det var *Samfundet för unison sång* som ville verka för "utbredandet af fosterländsk och annan vacker sång bland vuxen ungdom i fabriker, verkstäder, butiker, kaserner o.s.v."

Till och med den 40:e upplagan hade boken sålts i över en miljon exemplar! 1989 trycktes den 41:a upplagan med många nya sånger.

1905 upplöste det norska Stortinget ensidigt unionen med Sverige. Nästan hundra år tidigare, den 17 september 1809, hade Sverige förlorat Finland och med det en tredjedel av sin landareal och en fjärdedel (bortåt en miljon) av sin befolkning.

Nu fick det helt enkelt vara nog.

Tiden var inne för lite mer nationella tongångar.....

Uti vår hage

Folkvisa

1. ^{Am} Uti vår hage där växer blå bär.
^F Kom hjärtans fröjd.
^{Am} Vill du mig något så träffas vi där.
^{D7} ^G
- ^E Kom liljor och akvileja
^{Am} kom rosor och salvia
^{Am} kom ljuva krusmynta,
^{Am} ^E ^{Am} kom hjärtans fröjd.
2. ^{Am} Fagra små blommor där bjuda till dans
^F ^C Kom hjärtans fröjd.
^{Am} Vill du så binder jag åt dig en krans
^{D7} ^G
3. ^{Am} Kransen den sätter jag sen i ditt hår
^F ^C Kom hjärtans fröjd.
^{Am} Solen den dalar, men hoppet uppgår
^{D7} ^G
4. ^{Am} Uti vår hage finns blommor och bär.
^F ^C Kom hjärtans fröjd.
^{Am} Men utav alla du kärast mig är
^{D7} ^G

Uti vår hage är en svensk folkvisa av okänt ursprung och ålder, som nedtecknades för första gången på Gotland under 1880-talet. *Uti vår hage* är en av de mest kända folkvisorna, mycket på grund av det ofta framförda arrangemanget för kör av Hugo Alfvén. Den hör bland annat till valborgsmässofirandets traditionella sångnummer.

Blåhallon (*Rubus caesius*), på Gotland kallade *salmbär*, är en halvbuske besläktad med björnbär, med sammelfrukter ("bär") som påminner om hallon fast mattblå till färgen.

Citronmeliss (*Melissa officinalis*), även kallad bisuga eller *hjärtansfröjd*, är en krydda och medicinalväxt. Citronmeliss är en flerårig ört som kan bli omkring en halv meter hög. Den blommar under sensommaren med små vita blommor som drar till sig bin

Huruvida salmbär tillsammans med de övriga uppräknade växterna i visan skulle utgöra preventivmedel i folkmedicin är omdiskuterat. Tidiga källor saknas helt, vilket gör att analys av texten blir försvårad.

Fjäril'n vingad
(Fredmans sång n:o 64)

Carl Michael Bellman 1791

1. Fjäril'n vingad syns på Haga
mellan dimmors frost och dun,
sig sitt gröna skjul tillaga
och i blomman sin paulun.
Minsta kräk i kärr och syra,
nyss av solens värma väckt
till en ny högtidlig yra
eldas vid sefiredens fläkt.

2. Haga i ditt sköte röjes
gräsets brodd och gula plan;
stolt i dina rännlar höjes
gungande den vita svan;
längst ur skogens glesa kamrar
höras täta återskall
än från den graniten hamrar
än från yx i björk och tall.

3. Se Brunnsvikens små najader
höja sina gyllne horn,
och de frusande kaskader
sprutas över Solna torn;
under skygd av välvda stammar,
på den väg man städad ser,
fålen yvs och hjulet dammar,
bonden milt åt Haga ler.

4. Vad gudomlig lust att röna
inom en så ljuvlig park,
då man hälsad av sin sköna,
ögnas av en mild monark!
Varje blick hans öga skickar
lockar tacksamhetens tår;
rörd och tjust av dessa blickar,
själv den trumpne glättig går.

Fjäril'n vingad syns på Haga eller *Om Haga* är den 64:e sången i Carl Michael Bellmans samlingsverk *Fredmans sånger* utgivna 1791. *Fjäril'n Vingad* skrevs ursprungligen som en ansökan till Gustav III om att Lovisa skulle anställas som åldfru (husföreståndarinna) på Haga.

Bellman skickade verserna, som då även innehöll en strof om Lovisa, till Armfeldt för att denne vid lämpligt tillfälle skulle föredra ärendet inför kungen, troligtvis 1790. Om Armfeldt gjorde detta vet man inte, i vilket fall ledde inte uppvaktningen till någon anställning för Lovisa.

Kapten Adolph Ulric Kirstein var vid denna tid kapten-mechanicus och vice slottsbyggmästare. Han var, liksom Bellman, medlem av sällskapsorden Par Bricole. Vid tiden för dedikationen var Bellman hyresgäst i hans fastighet vid Klarabergsgatan. Det innebar en relation som inte kunde vara helt problemfri, och vid ett tillfälle 1790 måste Kirstein vända sig till hovkansliet angående ett betydande krav på Bellman för obetald hyra.

Vi gå över daggstänkta berg

Olof Thunman 1900
Edwin Eriksson 1906

^D Vi gå över daggstänkta ^{A7}berg, fallera,
som lånat av smaragdena sin färg, fallera,
^G och sorger ha vi inga,
^D våra glada visor klinga,
^{A7} när vi gå över daggstänkta ^Dberg, fallera.

^D De gamla, de kloka må le, fallera,
^{A7} vi äro ej förståndiga som de, fallera,
^D för vem skulle sjunga
^G om våren den unga
^D om vi voro kloka som de? Fallera.

^D O, människor, förglömm er gråt, fallera,
^{A7} och kommer och följer oss åt! Fallera.
^D Si, fjärran vi gånga
^G att solskenet fånga.
^D Ja, kommer och följer oss åt! Fallera.

^D Så gladeligt hand uti hand, fallera,
^{A7} nu gå vi till fågel Fenix' land, fallera.
^D Till det sagoland som skiner
^G av kristaller och rubiner.
^D Nu gå vi till fågel Fenix' land, fallera.

Olof Thunman var en entusiastisk fotvandrare och välkänd i trakterna runt Uppsala där han gick i sina stålskodda pjäxor, kostym och överrock. Som inspiratör hade han filosofen Jean-Jacques Rousseau för vilken vandrandet var ett livsbehov och inte en fråga om förflyttning. Vandringsången "Vi gå över daggstänkta berg" skrev han år 1900 då han var 21 år.

Texten publicerades första gången 1906 i tidningen *Strix* julnummer och två år senare gavs text och melodi ut i musikhandeln. Omkvädet "fallera" är ett senare påfund. I originaltexten upprepas slutorden i versraden: "Vi gå över daggstänkta berg, berg, berg".

Melodins ursprung är också omtvistat då några menat att det är en folkmelodi från Hälsingland medan Thunman själv sagt att han fått melodin av sin farmor och därmed trodde att den var från Gästrikland. Edwin Eriksson har däremot hävdad att det var han som komponerade melodin.

I sommarens soliga dagar

Gustaf E. Johansson
Gammal marschmelodi

1. I sommarens soliga dagar
vi gå genom skogar och hagar,
på färdens besvär ingen klagar,
vi sjunga var vi gå, Hallå! Hallå!

Refräng Du som är ung kom med och sjung
och sitt ej hemma slö och tung.
Vår sångartropp han gångar opp
på kullens allra högsta topp.
I sommarens soliga dagar
vi sjunga var vi gå, Hallå! Hallå!

2. När vårliga vindarna susa,
när natt liksom dag äro ljusa
ja, då skola sångerna brusa.
vi sjunga var vi gå, Hallå! Hallå!

3. Bland mognande skördar, som gunga,
vi vandra i klunga och sjunga.
De gamla, som hör oss, bli unga.
vi sjunga var vi gå, Hallå! Hallå!

4. När höstvindar ila så kalla,
när vita små flingorna falla,
vid minnet så tralla vi alla.
vi sjunga var vi gå, Hallå! Hallå!

I sommarens soliga dagar är en svensk sång med text av Gustav Johansson.
Melodin är en gammal marschmelodi, *En jägare gick sig att jaga*.

Nu så glada gå vi alla

Göran Srenning
Melodi upptecknad av:
D Hellström

Nu så ^Gglada gå vi alla
^Cstora landsvägen fram och ^Gtralla
^{Am}tra la la la la la, ^Dtra la la la la la.

Goda vänner, glada, unga,
nu vi ^Cgå med varann och ^Gsjunga
^{Am}Tra la la la, ^{D7}tra la la la, ^Gtra la la la la la.

^{D7}Vägen är så lätt att vandra
^Gnär vi sjunga med varandra
^{D7}solen lyser klar i höjden
^Gi vart öga lyser fröjden.

Uti solen sjöar glittra
^Cuti skogen små fåglar ^Gkvittra
^{Am}Tra la la la, ^{D7}tra la la la, ^Gtra la la la la la.

^GLandsvägen gå vi sommardagar
^{D7}genom hult och hagar

Ut över bygden klinga skall
^{D7}vår glada landsvägstrall. ^G

^{D7}Sjung tra la la la la, tra la,
^Gsjung tra la la la la, tra la,
^{Am}sjung tra la la la la, tra la, ^{D7}
^GSjung tra la la la la!

Sommarvandring

Georg Åhlstad
Nils B Söderström

D **A7**
Röda stugor tåga vi förbi.
D
Glatt kring nejden hörs vår melodi.
G **D**
Ljusa björkar, sommarhimmel fri
Hm **E7** **D** **A**
hägnar den jublande färden!
D **A**
Sången klingar! Hör vår muntra låt!
D
Allt är glädje. Må vi följas åt!
G **D**
Solen lyser, och på vandringsstråt
Hm **E7** **A7** **D**
dra vi med sång genom världen.

D **A7**
Blanka sjöar skymta, där vi gå.
D
Gröna hagar sommarfagra stå.
G **D**
Bergen locka, lysande och blå
Hm **E7** **D** **A**
långt bortom skogsklädda kullar.
D **A**
Genom höga stammars pelarhall
D
svävar ekot av vår glada trall.
G **D**
Ungdomsfriska toners jubelsvall
Hm **E7** **A7** **D**
hän över åsarna rullar.

Här är gudagott att vara

Gunmar Wennerberg

D **A7** **D** **A7**
Här är gudagott att vara
D **G** **D** **A7** **D**
o, vad livet dock är skönt!
A7 **D** **A7**
Hör, vad fröjd från fåglars skara
D **G** **D** **A7** **D**
se, vad gräset lyser grönt!
A7 **D** **G** **D** **A7** **D**
//: Humlan surrar, fjäriln prålar
A7 **D** **E7** **A** **A7**
lärkan slår i skyn sin drill
D **A7** **D** **A7**
och ur nektarfyllda skålar
D7 **G** **D** **A7** **D**
dricka oss små blommor till.://

Jag vet en dejlig rosa

Folkvisa

1. Jag vet en dejlig rosa
och vit som liljeblad.
När jag på henne tänker
så görs mitt hjärta glad!
Dess stämma ger en hjärtans tröst
lik näktergalens blida röst
så fager och så ljuv.

2. Som solen fagert skiner
är hon som purpur klar.
Gud låt dig aldrig sörja
men alltid vara glad!
Må de få komma samman
med hjärtans fröjd och gamman
som längta till varann.

3. Var dag går solen neder
och dagelig uppgår
När kommer dagen blider
att jag dig skåda får?
I hågen är du städs mig när.
Farväl, farväl min hjärtans kär!
Mång tusende god natt!

Jag vet en dejlig rosa är en traditionell folkvisa från Skandinavien. Den förmodligen mest kända svenska versionen av visan är den bearbetning av Alice Tegnér som utkom i hennes vissamling *Unga röster* från 1907.

Texten hos denna version har sitt ursprung från visböcker från 1500- och 1600-talet, och melodin är troligen skriven av henne själv eller en bearbetning av en tidigare folkmusikalisk melodi. Den översattes tidigt också till danska och heter då "Jeg ved en dejlig rose".

Glädjens blomster

Folkvisa från Uppland

Glädjens blomster i jordens mull
ack visst aldrig gro.
Kärlek själv ju försåtlig är
för ditt hjärtas ro.
Men därovan för hopp och tro
blomstra de evigt friska.
//: Hör du ej, hur andar ljuvt om dem
till hjärtat viska? ://

Glädjens blomster är en svensk folkvisa från Uppland. Sången populariserades genom Hugo Alfvéns arrangemang för manskör och blandad kör från 1938.

Längtan till landet

H. S. Säterbergh

Otto Lindblad

D E7 A
Vintern rasat ut bland våra fjällar
D G E7 A
drivans blommor smälta ned och dö.
D E7 A
Himlen ler i vårens ljusa kvällar,
E A D A E A
solen kysser liv i skog och sjö.
D A7
Snart är sommarn här i purpurvågor,
D
guldbelagda, azurskiftande
A7 D
ligga ängarne i dagens lågor,
G E A D
och i lunden dansa källorne.

D E7 A
Ja, jag kommer! Hälsen glada vindar,
D G E7 A
ut till landet, ut till fåglarne,
D E7 A
att jag älskar dem, till björk och lindar,
E7 A D A E A
sjö och berg jag vill dem återse;
D A7
se dem än som i min barndoms stunder,
D
följa bäckens dans till klarnad sjö,
A7 D
trastens sång i furuskogens lunder,
G E A D
vattenfågelns lek kring fjärd och ö.

"Längtan till landet", även känd som "Vintern ra", är en sång med text av Herman Säterberg och tonsatt för maskör av Otto Lindblad 1839.

Sången är en av de mest typiska vårsångerna i Sverige och har anknytning till Valborgsmässoafton då den sjungs av studentkör. Texten publicerades ursprungligen som en vers i boken Jägarens vila, 1838. Några år efter visans tillkomst skrev Säterberg ny text. Båda textversionerna börjar ungefär likadant. Den ursprungliga versionen är fyra strofer lång, den reviderade versionen har sex strofer. Det är de två första stroferna i den reviderade versionen som blivit folkkära.

Noterbart är också att melodin kan framföras med den alternativa texten *Flugans stolta gång på rullgardinen* hela sången igenom, förhoppningsvis utan att uppmärksammas av läraren.

Hosianna

Georg Joseph Vogler 1795

D A7
Hosianna, Davids son,
D A
välsignad vare han!
D A7
Välsignad Davids son,
D G D A7 D
som kommer i Herrens namn.
D A7
Hosianna! i höjden,
Hm E7
Hosianna! Hosianna!
D A7
Välsignad Davids son,
D G D A7 D
som kommer i Herrens namn.

Hosianna, Davids son är en adventssång och psalm, ursprungligen komponerad för fyrstämmig blandad kör och orgel cirka 1795 av Abbé Vogler till svensk text. Texten är hämtad ur Karl XII:s bibel, Matteusevangeliets 21 kapitel, vers 9 och ordagrant tonsatt. Texten i Matteusevangeliet handlar om hur Jesus före Påsk rider in i Jerusalem.

Nu tändas tusen juleljus *Emmy Köhler 1898*

<p>1. Nu tändas tusen juleljus
G A7 D
på jordens mörka rund,
A7 D G
och tusen, tusen stråla ock
A7 D
på himlens djupblå grund.</p>	<p>3. Du stjärna över Betlehem
D A7 D
G A7 D
o, låt ditt milda ljus
A7 D G
få lysa in med hopp och frid
A7 D
i varje hem och hus.</p>
<p>2. Och över stad och land i kväll
D A7 D
G A7 D
går julens glada bud,
A7 D G
att född är Herren Jesus Krist,
A7 D
vår Frälsare och Gud.</p>	<p>4. I varje hjärta, armt och mörkt,
D A7 D
G A7 D
sänd du en stråle blid,
A7 D G
en stråle av Guds kärleks ljus
A7 D
i signad juletid.</p>

Nu tändas tusen juleljus är en julsång på svenska och numera även julpsalm inom flera kristna samfund i Sverige och Finland. Sången skrevs av den svenska sångtextförfattaren Emmy Köhler 1898 (både text och melodi). Sången trycktes för första gången i tidningen Korsblomman 1898.

Sången har under 1900-talet blivit en av de mest sjungna julsångerna i Sverige över huvud taget, både i kyrka och skola, men också i hem och förskola. 1986 valdes sången in i Den svenska psalmboken. Emmy Köhler bodde i det som senare skulle bli Sollentuna i Sverige.

Sångens text beskriver hur julen blir upplyst över hela den mörka jorden, dels av de stearinljus som tänds i husen och dels från stjärnorna som syns på himlen, samt bibelns berättelser om Betlehemsstjärnan då Jesus föddes.

Stamsånger kallades ett antal unisona sånger som var fastställda av Kungl. Maj:t ”till allmänt inlärande vid sångundervisningen i de under Skolöverstyrelsens inseeende ställda läroanstalter vid vilka sådan undervisning bedrivs.”

Denna förordning gällde läsåren 1943-49, reviderades och förlängdes till 1956. De sånger som först ingick publicerades 1943 i 24:e upplagan av *Sjung, svenska folk!*

Förteckningen reviderades 1949, men togs helt bort ur läroplanen 1969.

De ursprungliga stamsångerna var:

<i>Du gamla du fria</i>	<i>Mandom, mod och morske män</i>
<i>Kungssången</i>	<i>Glädjens blomster</i>
<i>Der er et yndigt land</i>	<i>Vintern rasat ut</i>
<i>Vårt land</i>	<i>Här är gudagott att vara</i>
<i>Ja, vi elsker dette landet</i>	<i>Fjäriln vingad syns på Haga</i>
<i>Sverige</i>	<i>Vi gå över daggstänkta berg</i>
<i>Sveriges flagga</i>	<i>I sommarens soliga dagar</i>
<i>Land, du välsignade</i>	<i>Nu så glada gå vi alla</i>
<i>Frihet är det bästa ting</i>	<i>Hosianna</i>
<i>Uti vår hage</i>	<i>Nu tändas tusen juleljus</i>

I 1949 års beslut ströks ovan nr 8, 12, 17, 18 och 19 och lades till *Jag vet en dejlig rosa* och *Sommarvandring* (Röda stugor tåga vi förbi) 1955 tillades *Ó Guð vors lands* (Islands nationalsång, ej med i detta häfte)

Musik att minnas

www.musikattminnas.se